

Nieuwsbrief

Nieuwsbrief maart 2023

Van de bestuurstafel

Goede wensen en goede voornemens liggen al weer even achter ons, zo ook de eerste activiteiten van het rijk gevulde programma van onze activiteitenwerkgroep. We kijken uit naar de lente en bereiden ons voor op de ledenvergadering op 6 april a.s. Daar zullen zaken als huisvesting, bestuurssamenstelling en het lustrum in 2024 aan de orde komen en na afloop volgt een interessante lezing. Verderop in deze nieuwsbrief is daar meer over te lezen.

Het bestuur heet Ingrid Groenewegen, een goede bekende voor velen, welkom als nieuwe coördinator van de Nieuwsbrief.

In 2024 vieren we alweer ons 6e lustrum. Wilt u ons helpen er een bijzonder jaar van te maken? Meld u dan aan als lid van de lustrumwerkgroep.

We wensen alle leden een informatief en kleurrijk 2023 en zien u graag bij een of meer van de komende activiteiten.

UITNODIGING ALGEMENE LEDENVERGADERING donderdag 6 april 2023

Het bestuur nodigt alle leden uit voor de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de Historische Kring Loenen.

- * Dorpshuis Vreeland, Fetha 16, Vreeland
- * Aanvang 19.30 uur
- * Aansluitend houdt Juliette Jonker-Duynstee een lezing over de voormalige Herberg De Kampioen

AGENDA

1. Opening
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen van het bestuur
4. Verslag* van de ALV van 14 april 2022 en het jaarverslag 2022*
5. Financieel verslag 2022*, begroting 2023* en benoeming leden kascommissie
6. Bestuurswijzigingen
 - Voorzitter: vacature
 - Kandidaat PR/Nieuwsbrief: Ingrid Groenewegen
7. Lustrumjaar 2024
8. Rondvraag
9. Sluiting (rond 20.15 uur)

* Deze stukken zijn ter plekke beschikbaar. Mocht u van tevoren deze stukken willen inzien, dan kunnen deze vanaf 30 maart worden opgevraagd via secretaris Desirée Gerritsen, e-mail: wdgeritsen@gmail.com

Vooruitblik

Voor onderstaande activiteiten geldt: in de loop van 11 maart zal het mogelijk zijn om u via de website op te geven.

Lezing Herberg De Kampioen (Nieuwersluis) door Juliette Jonker-Duynstee

In aansluiting op de ALV zal Juliette Jonker-Duynstee een lezing geven over Herberg De Kampioen in Nieuwersluis, tegenwoordig Bistrotel 't Amsterdammertje.

Collectie: Het Utrechts Archief / 13891

De Kampioen is misschien wel de oudste herberg aan de Vecht, gelegen aan het belangrijke waterknooppunt van de Vecht en de Nieuwe Wetering. Hier lag al in de 15de eeuw een sluis. En een sluis - waar boten moesten wachten - was altijd een gunstige plek om een herberg te beginnen. Zeker toen vrijwel alle trek-schuitverkeer van en naar Amsterdam over de Nieuwe Wetering ging, was deze plek een lucratieve locatie om mensen van een drankje en een hapje te voorzien. De herberg kent dus een lange en rijke geschiedenis, die met veel mooie afbeeldingen uit de doeken wordt gedaan.

Datum: donderdag 6 april 2023, 20.30 uur
(aansluitend op de ALV)

Locatie: Dorpshuis Vreeland, Fetha 16, 3633 CT Vreeland

Kosten: Gratis voor leden, € 3,- voor niet-leden
(u kunt ter plaatse lid worden)

Lezing en rondleiding in de gerestaureerde Grote Kerk (Loenen aan de Vecht) onder leiding van Maarten Bootsma

De afgelopen jaren heeft in de Grote Kerk in Loenen een omvangrijke restauratie en verbouwing plaatsgevonden. Daarbij zijn er 3 pijlers geweest waar het project om draaide: restauratie,

multifunctionaliteit en verduurzaming. De wens van de kerkelijke gemeente was om het gebouw klaar te maken voor de toekomst en inzetbaar te maken voor het hele dorp. Het gebouw is prachtig gerestaureerd, verduurzaamd én multifunctioneel gemaakt. Het resultaat overtreft alle verwachtingen. Nu ook de glas in lood ramen in het koor geplaatst zijn is 'het mooiste gebouw van Loenen' zoals Maarten Bootsma het omschrijft klaar.

Foto: Maarten Bootsma

In de lezing van Maarten Bootsma komen de historie van de laatgotische kerk, de restauratie en het verbouwtraject aan de orde. Aansluitend verzorgt Maarten een rondleiding in de kerk.

Datum: zaterdag 22 april 2023, aanvang 14.00 uur, duur ca 1,5 uur
Locatie: Grote Kerk, Dorpsstraat 49, Loenen aan de Vecht
Kosten: € 3,- voor leden en € 6,- voor niet leden, kinderen gratis
Aanmelding: via de website <https://www.hkloenen.nl> (klik in menu rechts op Activiteiten)
Maximaal 30 deelnemers

Fietsexcursie Loenderveen, wegens succes herhaald onder leiding van Sander Griffioen

Voordat we gaan fietsen vertelt Sander Griffioen eerst iets over droge en de natte verving, over verschillen tussen de Loenderveense plas en de Wijde Blik, over de reconstructie van de Bloklaan onder leiding van Anton Mussert.

Bron: RHC Vecht en Venen, foto: JosPé

Daarna stappen we op de fiets. Onder leiding van Sander gaan we op een heel ander manier naar dit gebied kijken.

We fietsen via Oud Over naar de Alambertskade. Onderweg stoppen we even bij het punt waar ooit de Loenderveense Vaart op de Vecht uitkwam en even later bij de Molenvliet met uitzicht op de Loenderveense Molen. Eenmaal bij het vogeluitkijkpunt op de kade aangekomen, gaat Wendela Sandberg en/of Bert Ypey ons vertellen over het wonen aan de kade, over schoonheid en bedreigingen (blauwalg en de rivierkreeft, en snode plannen die onder druk van protesten plannen bleven).

Bij mooi weer en voldoende energie lopen we een eindje de Kromme Rade op. Op de weg naar huis houden we even stil op een aantal punten die in briefing aan de orde kwamen, zoals op het Jaagpad bij de éénsprietbrug (waarvan er maar enkele zijn in Nederland).

Datum: 27 mei 2023, aanvang 13.30
Locatie: start met 'briefing' op Rijksweg 77, Loenen aan de Vecht
Kosten: gratis voor leden en € 3,- voor niet leden
Aanmelding: via de website <https://www.hkloenen.nl> (klik in menu rechts op Activiteiten)
Maximaal 16 deelnemers

Terugblik Excursie naar planetarium Zuylenburgh (Oud Zuilen)

De Historische Kring Loenen bezocht op 12 november 2022, onder deskundige en enthousiaste begeleiding van Juliette Jonker-Duynstee, Huize Zuylenburgh. Het belangrijkste doel was het bezichtigen van het plafondplanetarium en de astronomische klok op de achtergevel.

Bron: MichielBrouwer, Public Domain, via Wikimedia Commons

We kregen uitleg over de manier waarop het planetarium in 3 jaar tijd gebouwd is, hoe het werkt en waarin het verschilt van het planetarium van Eise Eisinga in Franeker. Ook het technische gedeelte op de zolder hebben we bekeken.

We hadden geluk dat eigenaar en verzamelaar Bert Degenaar, zelf aanwezig was en ons een kijkje gunde in zijn unieke pri-

vate collectie wetenschappelijke instrumenten, gevestigd in de kelder. Deze verzameling wordt regelmatig bezocht door wetenschappers, mede door de samenwerking met Museum Boerhaave in Leiden.

We eindigden in de prachtige tuin, maar hadden intussen ook veel van het huis gezien, waaronder de keuken. Kortom, een zeer geslaagde excursie.

Orgelconcert en documentaire in de Grote of Sint-Nicolaas Kerk (Vreeland)

Zondagmiddag 20 november hebben zo'n 40 mensen genoten van het prachtige gerestaureerde Knipscheer-orgel in de Kerk in Vreeland.

Foto: Maarten Bootsma

De Vreelandse organist Lieuwe Visscher gaf eerst een korte demonstratie van de mogelijkheden van het orgel na de restauratie en liet meerdere klanken horen. Dit werd gevolgd door een prachtig concert waarbij Lieuwe ondersteund werd door Pieter Kaars. Pieter was de registrant, hij zorgde voor het op tijd omslaan van de bladmuziek en bediende de registers. Tijdens het concert kon het publiek niet alleen genieten van en luisteren naar de orgelmuziek, maar Jelle van Doornik zorgde ook voor de live beelden van organist en registrant op een groot scherm.

Na een korte pauze gaf Jelle een toelichting op de documentaire "Nieuwe Luister". Tijdens de één jaar durende restauratie van het orgel heeft Jelle het hele proces in beeld gebracht.

Dit leverde een prachtige inblik op in het vakmanschap van de restaurateurs en ook van alle afwegingen die door de betrokken mensen in en buiten Vreeland zijn gemaakt. Het is een zeer indrukwekkende documentaire, waarop veel positieve reacties kwamen van het publiek na afloop.

Bezoek buitenplaats Vredenhoff

Met een beperkte groep, 15 deelnemers, kregen we een rondleiding op de bel-etage van huize Vredenhoff. Deze buitenplaats is onder gebracht in een stichting maar tevens het woonhuis van de familie Lisman.

Wij werden zeer gastvrij ontvangen in de Koepelkamer met thee door de heer en mevrouw Lisman, hun dochter en zoon. De ooh's en aaah's waren niet van de lucht en dat was rond 1750 eigenlijk ook het geval en de bedoeling. Men wilde in die tijd graag pronken met de rijkdom en de mogelijkheden die er waren. Het uitzicht op de Engelse tuin was prachtig, de oude

bomen, de vijver, de doorkijk tot het kanaal. Bijzonder is ook het plafond, waarbij de heer Lisman vertelde hoe dat gemaakt werd en wat de betekenis was van alle afbeeldingen. We zagen ze pas goed, op het moment dat hij erover vertelde. Verrassend waren ook de 'ramen' van de Koepelkamer waarin spiegels zaten. Achter een daarvan, eigenlijk een schuifraam, was een kast verborgen met daarin een fontein die diende om de wijn/champagne koel te houden. De bedoeling was toen, maar ook nu nog, om telkens te verrassen. En dat lukte fantastisch.

Het plafond in de Koepelkamer

Foto: Rijksarchief Utrecht, Collectie: Het Utrechts Archief I 93447

De Deventer vloertapijten uit 1908 lagen nog in alle vertrekken. De heer Lisman vertelde hoe hij zich nog goed kon herinneren dat zijn opa en oma er woonden. Heel bijzonder was ook het behang en de uitleg hoe dat tevens diende als isolatie. De serre is pas veel later in 1908 aangebouwd, toen men de mogelijkheid had om hele grote glazen ramen te maken. Kortom een zeer geslaagde gastvrije rondleiding die met heel veel kennis van zaken en details over glas in lood, marmer, wc, gordijnen, te veel om op te noemen, gegeven werd.

Het Rampjaar 1672-1673 vanuit een andere hoek belicht

Het afgelopen jaar is er veel over het Rampjaar gepubliceerd en ook is er een prachtige tv serie gemaakt, die nog is terug te zien op NPO Start. Onze activiteitencommissie bleef nog zitten met een aantal vragen en heeft de heer Daan Wolfert uitgedaagd om in zijn lezing andere aspecten aan de orde te stellen dan al is gedaan. En dat heeft hij op een boeiende manier gedaan. Dat die vragen niet alleen bij ons leefde blijkt uit de grote opkomst van ruim 90 bezoekers in het Dorpshuis in Vreeland.

De verwoesting van Abcoude, collectie: RHC Vecht en Venen

Wij kregen een helder antwoord op de vraag, waarom er helaas geen kasteel meer staat in Loenen. Musketten tegen kanonnen: dat houdt geen stand en wat er toen nog van het kasteel overbleef werd in brand gestoken.

Burgers probeerden het dorp te ontluchten want geen bezit en geen mens was veilig in Loenen voor de vijand. De kerkklokken werden uit de Grote Kerk gestolen en uiteindelijk is er van een achtergebleven kanon een "nieuwe" kerkklok gemaakt. Dat is nu nog te zien. Door accuraat ingrijpen van een boer in Vreeland is voorkomen dat de klokken daar ook gestolen werden.

't Huis Kronenburgh, na het rampjaar

Gezicht op het kasteel Kronenburgh bij Loenen met rechts het in het rampjaar 1672 verwoeste gedeelte. De tekening is vervaardigd door tekenaar en graficus A. Rademaker in het jaar 1676.

Collectie: Het Utrechts Archief / 201480.

Dat er helaas ook in die tijd al sprake was van nepnieuws en complottheorieën, blijkt uit pamfletten die dankzij de drukunst overall verspreid konden worden. Voor wie niet kon lezen werd het nepnieuws dat daarin stond voorgelezen. Tijdens de lezing zagen we een pamflet waarop een toneelstuk werd aangekondigd over de "Hel en Hemel-Reys van Jan en Cornelis de Wit en haer wedervaren in het Vagevier". Dergelijke pamfletten droegen bij aan een woedende bevolking en uiteindelijk aan de moord op raadspensionaris Johan de Witt en diens broer Cornelis.

Dat de tere kinderziel niet gespaard werd, is te lezen in de kinderboeken die in die tijd verschenen. Aan de kinderen werd precies uitgelegd wat er gebeurde in oorlogstijd door een vraag en antwoord van vader en zoon. Ook de tekeningen die in de lesboekjes zijn gemaakt laten niets aan duidelijkheid en gruwelijkheid over.

Voor meer van deze interessante feiten verwijzen wij u graag naar het boek van de heer Daan Wolfert: 'Een rampjaar voor de Vechtstreek, 1672-1673'.

Uit de Beeldbank De nieuwe manschappenwagen van de Vreelandse brandweer (1950)

De nieuwe manschappenwagen van de Vreelandse brandweer
Collectie: R. Zeldenrijk

Heeft u al een kijkje genomen op onze beeldbank? Intussen staan daar zo'n driehonderd prachtige foto's op. Waaronder deze. Na de oorlog kreeg het brandweerkorps in Vreeland de beschikking over een ex-legervoertuig van het Canadese leger. Deze kon perfect dienst doen als manschappenwagen en trekker voor de tweewielige motorspuit. Het trotste korps staat hier klaar voor een demonstratie op het voetbalveld van VV Sperwer ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van de club. Commandant Piet Schuurman staat naast de wagen. Herkent u iemand op deze foto? Laat het ons weten.

AGENDA

Activiteiten Historische Kring Loenen Algemene ledenvergadering Historische Kring Loenen

6 april 2023, 19.30 uur, Dorpshuis Vreeland

Lezing Herberg De Kampioen

6 april 2023, 20.30 uur, Dorpshuis Vreeland
(aansluitend op ALV)

Lezing en rondleiding Grote Kerk Loenen

22 april 2023, 14.00 uur, Grote Kerk Loenen aan de Vecht

Fietsexcursie Loenderveen

27 mei 2023, 13.30, start Rijksweg 77,
Loenen aan de Vecht

Getipt

Tentoonstelling Soldaten in de streek 1672-1673

Nog te bezoeken t/m 31 maart 2023, Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen, Breukelen
Informatie op <https://www.rhcvechtenvenen.nl>

Tentoonstelling Kastelen in de Vechtstreek

25 februari t/m 10 september 2023,
Vechtstreekmuseum, Maarssen
Informatie op <https://www.vechtstreekmuseum.nl>

